

Nasjonale rammer for spredt boligbygging: Hvilket handlingsrom har kommunene

Arendal 8. desember 2020

Ingunn Løvdal

Miljøverndirektør

Fylkesmannen i Agder

08.12.2020

Overskrifter

- **Utfordringer – spredt boligbygging?**
- **Nasjonale føringer**
- **Handlingsrom for dispensasjoner**
- **Ny veileder – spredt boligbygging**
- **Klimaavtrykk?**

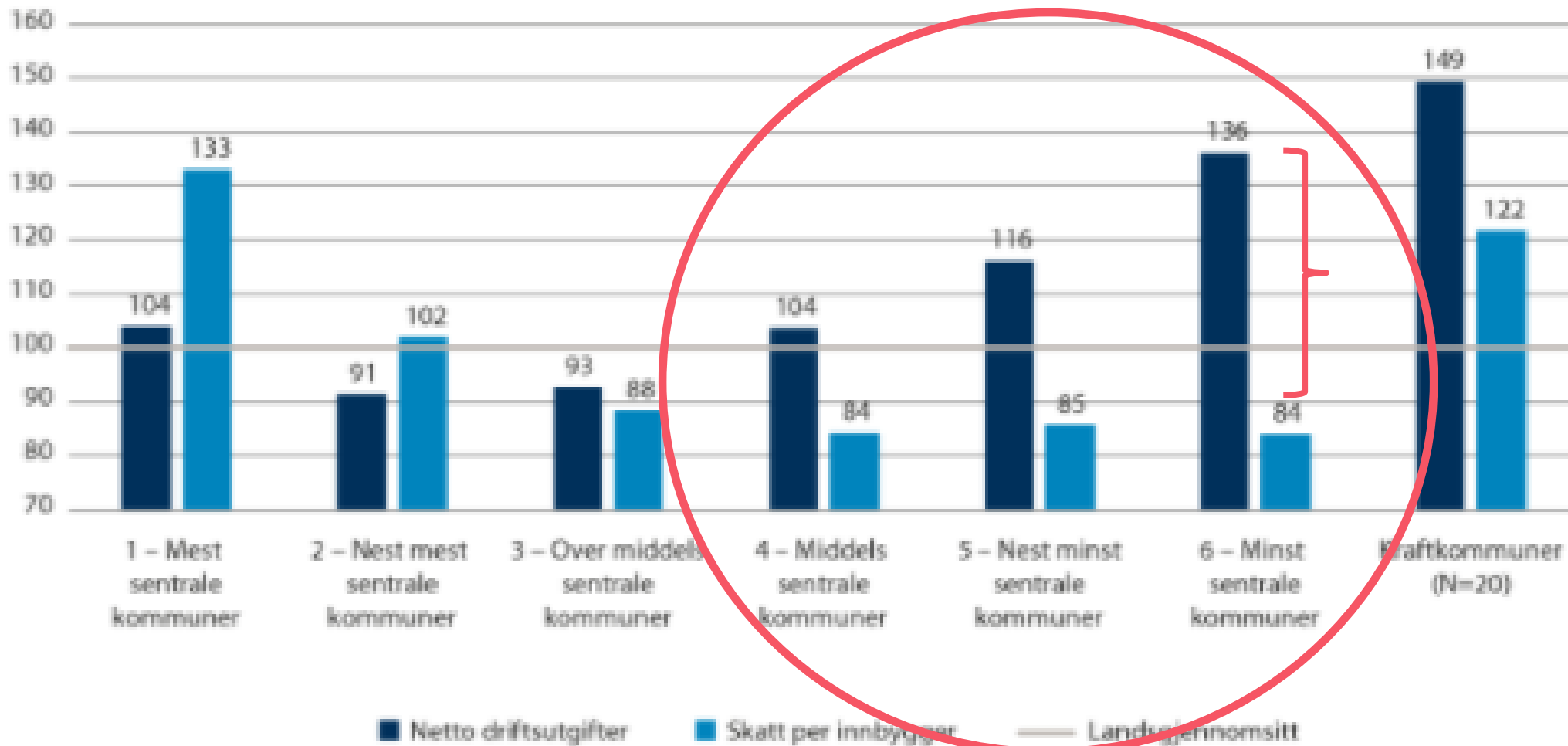

Utfordringer

- Klimagassutslipp opprettholdes eller øker
- Folkehelse – mindre aktivitet
- Forbruker arealer
- Økte kostnader kommunal tjenesteyting

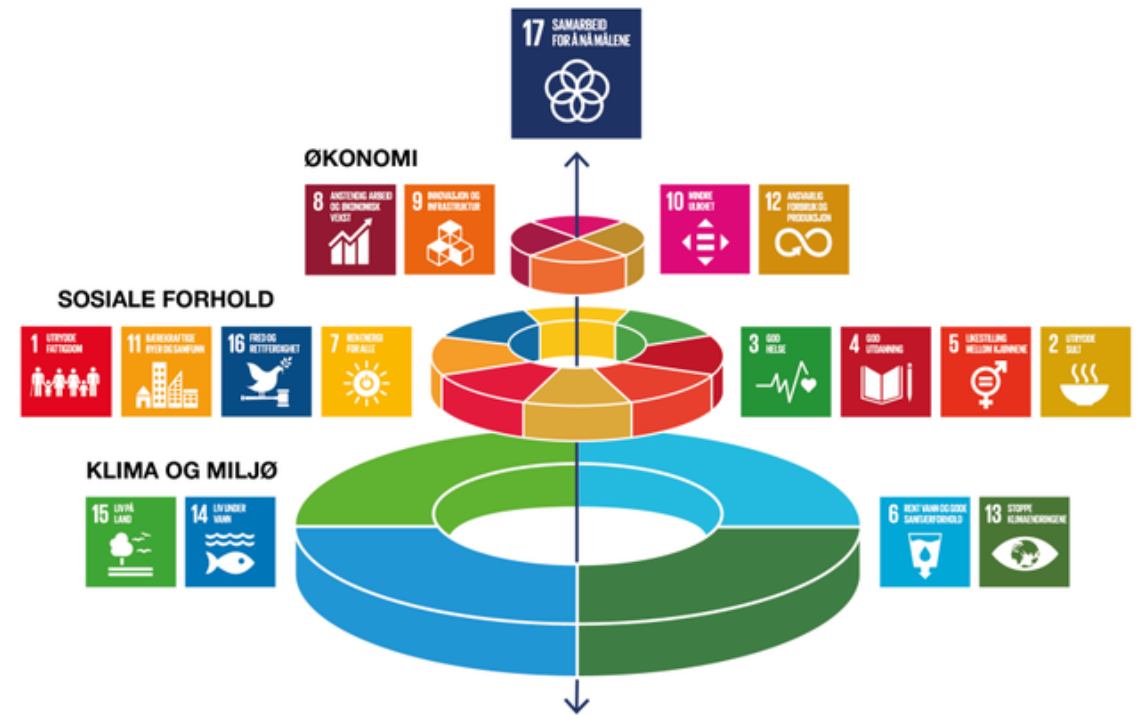

Figur 5.1 Kommuners netto driftsutgifter og ordinære skatteinntekter (før skatteutjevning) etter sentralitet (2019).¹ Tall per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet

Plan og bygningsloven - Formål

Fremme
bærekraftig utvikling,
for den enkelte, samfunnet
og
framtidige generasjoner

Stortingsmelding 2016

- Tett utbygging gir mindre klimautslipp pr innbygger (sterk sammenheng)
- Ønsker vekst som reduserer transportbehov, arealforbruk og klimagassutslepp.
- Konsentrert utbygging gir bedre kollektivtilbud – til gunst for barn og unge og eldre

Meld. St. 18

(2016–2017)

Melding til Stortinget

Berekraftige byar og sterke distrikt

Nasjonale forventninger 2019-2023

- FNs bærekraftsmål
- Redusere klimagassutslipp
- Kompakte byområder
- Boligbygging ved kollektivknutepunkt
- Boligbygging ved sentrum – kollektiv, sykkel, gange
- Aldersvennlig kommune
- Folkehelse ivaretas
- Gode bomiljø for barn og unge

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023

SPR for samordna BATP

- Arealplanlegging – viktig klimatiltak
- Høy arealutnyttelse – fortetting og knutepunkt
- Skal redusere transportbehovet
- Styrke gange, sykkel og kollektiv
- Utvikle bærekraftige byer og tettsteder

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging Fastsatt ved kgl. res. av 26.09 2014, jf. plan- og bygningsloven av 27. juni 2008, § 6-2.

SPR for klima, energiplanlegging og klimatilpasning

- Reduksjon av utslipp
- Miljøvennlig energiomlegging
- Tiltak og virkemidler i overordna planlegging

LNf spredt m/bestemmelser

Spredt boligbebyggelse kan tillates -
**...gjennom enkeltvise søknader eller
reguleringsplan, når:**

- **Formålet, bebyggelsenes
omfang og lokalisering er
nærmere angitt i arealplanen**

PBL § 11-11

Veileder for spredt bebyggelse i LNFR (mai 2020)

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Veileder
Mai 2020

Planlegging for spredt bolig-, fritids-
og næringsbebyggelse i landbruks-,
natur-,friluft- og reindriftsområder

Foto:

Hovedpunkter veileder

- Entydig kartavgrensning
- Konkret omfang og formål
- Ikke gyldig som byggetillatelse

- Kriterier for egnethet LNF spredt
- Hva må konsekvensutredes?
- Hva er gode og viktige bestemmelser?
- Viktige sektorlover for avklaring – kan tillatelse påregnes?

Arealformål LNF – handlingsrom dispensasjon?

- Hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse må ikke bli vesentlig tilsidesatt

OG

- Fordelene må være klart større enn ulempene

FORDELER

- Areal- og ressursdisponering
- Samfunnsnytte
- **Ikke** personlige og økonomiske fordeler
- Objektive fordeler for eiendommen
- **Ikke** generelle fordeler, som konkret gjelder på stedet

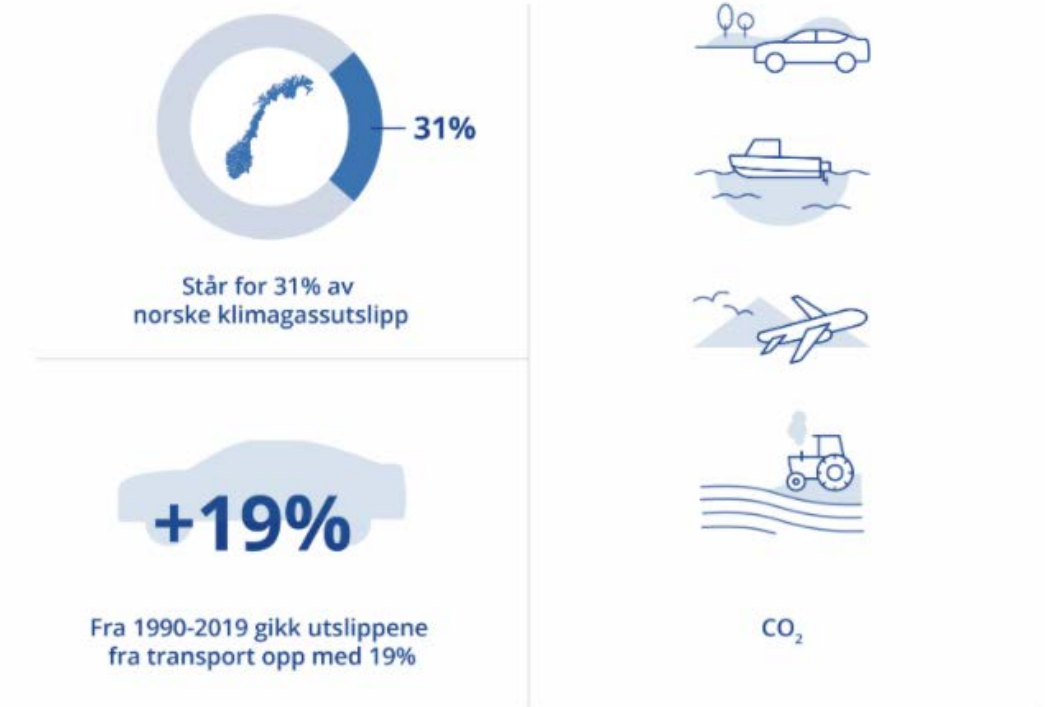
ULEMPER

- Tilsidesatte hensyn
- Andre negative virkninger (sol, utsikt, støy, lukt, trafikk, overvann mm)
- Økt risiko for negativ virkning

Klimaavtrykk

- Høyere direkteutslipp per person
 - Økte avstander til daglige gjøremål
 - Mindre bruk av kollektiv, sykkel og gange
 - Høyere energiforbruk, bl.a. pga. større boliger å varme opp, flere kjøretøy/maskiner
 - Arealforbruk høyere
- Høyere indirekte utslipp i tettbygde strøk
 - Høyere forbruk
 - Flere flyreiser
- Gjennom arealpolitikken kan kommunen påvirke direkteutslippene.
- Mer krevende å endre folks forbruksmønstre

Klimagassutslipp fra transport

Utslippene fra transport kan blant annet reduseres gjennom å:

Kilde: Miljødirektoratet 2020 / Miljøstatus.no

Figuren viser klimagassutslipp fra transport i Norge. | Kilde: Miljødirektoratet og Statistisk sentralbyrå 2020/Miljøstatus.no

«Demand & Supply»
Erik Johansson

TAKK for oppmerksomheten

Ingunn Løvdal
Miljøverndirektør
E-post: fmavilo@fylkesmannen.no
Tlf.: 37017812

Fylkesmannen i Agder

Facebook Fylkesmannen i Agder
Nettside fylkesmannen.no/av

